

**I IZMJENE PLANA RAZVOJNIH PROGRAMA
(INVESTICIJA I KAPITALNIH POMOĆI)
ZA 2014. GODINU**

Konto	INVESTICIJA / KAPITALNA POMOĆ	PLAN ZA 2014	Izmjena za 2014.	NOVI PLAN ZA
	Materijani troškovi Upravnih odjela:			
422	Nabava uredske opreme i namještaja	20.000,00	5.500,00	25.500,00
426	Računalni programi	-	10.000,00	10.000,00
323	Inv.održavanje upravne zgrade - zamjena stolarije		200.000,00	200.000,00
	Sufinanciranje djelatnosti Dj.vrtića:			
323	Tekuće i inv.održavanje- uređ.ograde i zamj.stolarije		92.000,00	92.000,00
412	Prijenos sred.vrtiću za dodatna ulaganja u zgradu		48.000,00	48.000,00
	Sufinanciranje javnih potreba u školstvu:			
421	Izgradnja PŠ u Stipernici	1.000.000,00		1.000.000,00
451	Dogradnja OŠ i Glazbene škole u Pregradi	50.000,00		50.000,00
	Razvoj turizma i turistička promidžba:			
451	Modernizacija vinskih cesta	-	904.000,00	904.000,00
	Društ.v.razvoj u lokal.zajednici-Projekt "Otvoreni grad":			
422	Oprema i namještaj	55.000,00	-24.000,00	31.000,00
	Program javnih potreba u kulturi:			
424	Nabava knjiga u Knjižnici	37.000,00		37.000,00
	Gradnja objekata komunalne infrastrukture:			
451	Uređenje i asfaltiranje cesta i javnih površina	500.000,00		500.000,00
451	Izgradnja javne rasvjete	500.000,00		500.000,00
451	Ulaganja u infrastrukturu poslovne zone	100.000,00		100.000,00
421	Izgradnja autobusnih stajališta	50.000,00		50.000,00
386	Uređenje reciklažnog dvorišta	50.000,00		50.000,00
426	Izrada projektne dokumentacije	200.000,00	-100.000,00	100.000,00
451	Sanacija i rekonstrukcija mosta		100.000,00	100.000,00
	Stamb.potrebe i prostorno planiranje :			
426	Prostorni planovi i izrada Izvješća o stanju u prostoru	210.000,00		210.000,00
	Ostale javne potrebe i izdaci proračuna:			
411	Otkup zemljišta za groblje Kostel i drugo zemljište	-	90.000,00	90.000,00
	SVEUKUPNO:	2.772.000,00	1.325.500,00	4.097.500,00
	IZVORI FINANCIRANJA:			
	Opći prihodi i primici	847.000,00		1.047.000,00
	Pomoći i sufinanciranja	1.925.000,00		3.050.500,00
	UKUPNO IZVORI:	2.772.000,00		4.097.500,00

Ove I izmjene Plana razvojnih programa za 2014.godinu sastavni su dio I izmjena i dopuna Proračuna grada

Pregrade za 2014. godinu.

KLASA:400-06/14-01/08

URBROJ:2214/01-01-14-3

Pregrada, 23.06.2014.

POTPREDSJEDNIK GRADSKOG VIJEĆA

Marijan Hohnjec, v.r.

Temeljem članka 39. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine” br. 153/13) i članka 32. Statuta grada Pregrade („Službeni glasnik Krapinsko- zagorske županije” br. 6/13. i 17/13.), Gradsko vijeće Grada Pregrade na 09. sjednici održanoj 23.06. 2014. godine, donijelo je sljedeće

**I Z V J E Š Ć E
O STANJU U PROSTORU GRADA PREGRADE
ZA RAZDOBLJE
OD 2014. – 2018. GODINE**

Članak 1.

Izvješće o stanju u prostoru Grada Pregrade za razdoblje od 2014. – 2018. godine sadržava sljedeće:

I. POLAZIŠTA

1. Osnova i ciljevi izrade Izvješća

Izvješće o stanju u prostoru je jedini i osnovi dokument kojim se prati stanje u prostoru na prostoru Grada Pregrade.

Osnovna svrha izrade Izvješća je ocjena postojećeg stanja, analiza prostornog razvoja i planiranje razvoja za naredno razdoblje. Cilj izrade Izvješća je planirati i predvidjeti mogući razvoj koji se temelji na postojećim uvjetima.

Zadnje Izvješće o stanju u prostoru i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru (Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije, broj 7/06 od 28.04.2006. godine) Gradsko vijeće Grada Pregrada usvojilo je 2006.

godine za četverogodišnje razdoblje, a na temelju Zakona o prostornom uređenju (NN br. 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04). U međuvremenu su doneseni novi zakoni i propisi koji bitno utječu na formiranje uvjeta za prostorni razvoj i načine korištenja prostora.

Izvješće se, prema uputama Zavoda za prostorno planiranje – Hrvatski zavod za prostorni razvoj od 30.05.2011. godine, radi tako da bude u funkciji izrade Izvješća na razini Županije i Države. Traži se da sva Izvješća budu oblikovno, grafički i sadržajno ujednačena. Verifikacija bi se trebala odvijati u fazama:

1. Osiguranje podataka i stvaranje informacijske osnove (s grafičkim prikazima);
2. Kompletiranje informacijsko-podatkovne osnove;
3. Usvajanje Izvješća.

Rad bi trebali koordinirati Županijski zavodi ili javne ustanove nadležne za prostorno uređenje.

2. Zakonodavno-institucionalni okvir

Izvješće o stanju u prostoru (u daljnjem tekstu: Izvješće) izrađuje se na temelju Zakona o prostornom uređenju (NN br. 153/13) u daljnjem tekstu: Zakon) i prema Pravilniku o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima Izvješća o stanju u prostoru (NN br. 48/14), kao dokument praćenja stanja u prostoru za period od četiri godine.

Prema članku 40. Zakona o prostornom uređenju, Izvješće sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor, te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje.

Zakonom o prostornom uređenju i gradnji je propisana obveza izrade Izvješća za jedinice lokalne samouprave kao četverogodišnji dokument praćenja stanja u prostoru.

Obzirom na navedeno Grad Pregrada je naručio izradu Izvješća.

U Izvješću je, sukladno članku 4. Pravilnika sadržano:

I POLAZIŠTA,

II ANALIZU I OCJENU STANJA, PROVEDBE I TRENDOVA RAZVOJA U PROSTORU,

II ANALIZU PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA KOJI UTJEČU NA PROSTOR, te

III PRIJEDLOGE ZA UNAPRJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA S OSNOVNIM PREPORUKAMA ZA IDUĆE RAZDOBLJE.

3. Osnovna prostorna obilježja Grada Pregrade

Najzapadniji dio Hrvatskog zagorja zapravo je gusto napučeno pregradsko područje. U tom slikovitom brežuljkastom kraju, na razmjerno maloj površini ima osamdesetak mjesta, što zaselaka, što sela, a najveće naselje je Pregrada.

Statistički, Grad Pregradu čini 26 naselja: Benkovo, Bregi Kostelski, Bušin, Cigrovec, Donja Plemenščina, Gabrovec, Gorjakovo, Gornja Plemenščina, Klenice, Kostel, Kostelsko, Mala Gora, Marinec, Martiša Ves, Pavlovec

Pregradski, Pregrada, Sopot, Stipernica, Svetojurski Vrh, Valentinovo, Velika Gora, Vinagora, Vrhi Vinagorski, Višnjevec, Vojsak i Vrhi Pregradski.

Pregrada je smještena na najzapadnijem dijelu Hrvatskog zagorja, između rijeke Sutle i padina Maceljske gore. Unutrašnji prostor općine karakteriziraju gorski masivi Kunagore (520 m), Desiničke gore (505 m) i Kostel-gore. Centralni i južni dio općine tvore brežuljkasti i niskobrzdoviti tereni s dolinama uz potoke Kosteljinu i Horvatsku koji pripadaju slivu rijeke Krapine.

Grad Pregrada graniči s općinama Đurmanec, Desinić, Hum na Sutli, Krapinske Toplice, Petrovsko i Tuhelj. Prostire na površini od 67,25 km². Prema popisu stanovništva iz 2001. živjelo je 7165 stanovnika (107 st./km²), a prema popisu stanovništva iz 2011. u Pregradi živi 6594 stanovnika (98,04 st./km²). Samo naselje Pregrada ima 1828 stanovnika koji žive na 4,29 km². Iako je broj stanovnika u padu, područje Grada Pregrada još uvijek spada u područje s najgušćom naseljenošću u Republici Hrvatskoj. Promatrajući kretanje broja stanovnika posebno u Pregradi, a posebno u ostalim manjim naseljima dolazi se do zanimljivog zaključka: broj stanovnika u Gradu Pregradi raste, dok istovremeno intenzivno pada u manjim naseljima.

Položaj Grada u Hrvatskom zagorju, konfiguracija terena te stanje i značaj razvijenosti prometnog sustava, uvjetovali su da je Grad Pregrada u tom pogledu prilično izoliran. Područje su do 1994. godine zaobilazili svi magistralni prometni pravci, dok željeznička pruga Zabok - Celje prelazi na Hum na Sutli.

Godine 1994. otvoren je magistralni cestovni pravac Pregrada - Krapinske Toplice što znači i bolju povezanost sa Zagrebom.

Pravac sjever - jug povezuje cesta Krapinske Toplice - Pregrada - Hum na Sutli - Rogatec, a pravac istok - zapad cesta Krapina - Pregrada - Desinić - Miljana.

Opće stanje županijske i lokalne mreže je sada zadovoljavajuće, ali te ceste ne povezuju Pregradu sa većim gradovima, regijama te sa susjednim državama, već povezuju manja naselja u okolici Pregrade sa samom Pregradom.

U klimatskom pogledu, dolina Sutle je najhladniji predio u zapadnom dijelu Hrvatskog zagorja, a razlika u temperaturama između dolina i sljemena brežuljaka doseže i do 15 °C. Prema podacima za 1994. prosječna godišnja temperatura je 11.5 °C. Najtopliji mjesec u godini je srpanj, a prosječnom mjesečnom temperaturom od 22.1 °C. Najhladniji mjesec u godini je prosinac s prosječnom temperaturom od 1.7 °C.

Suma godišnjih padalina iznosi 1220 mm, a prosječna godišnja količina padalina iznosi 852 mm. Mjesec s najvećom količinom padalina za 1994. god. je lipanj (166.9 mm), a s najmanjom je veljača (27.1 mm). Prosječan broj dana u godini sa snjegovom je 26 dana, a maksimalna visina snježnog pokrivača je 27 cm. Tuče su uglavnom ljeti, pogotovo kad su visoke temperature.

Prirodno-zemljopisna obilježja prostora Grada Pregrade, kako geološka i geomorfološka, tako i klimat-

ska i pedološka, u potpunosti su podudarna s rečenim prirodno-zemljopisnim značajkama Krapinsko – Zagorske županije čiji je sastavni dio.

Područje Grada Pregrade bogato je graditeljskim naslijeđem prošlosti i ljepotom prirodnoga krajobraz. Brojna kulturna dobra okružena su prirodnim ili kultiviranim krajobrazom.

Prirodni resursi ovoga područja - čista priroda, zdrava pitka voda te atraktivni klimatski uvjeti i njihovo korištenje utjecali su na dosadašnji razvoj gospodarskih i društvenih djelatnosti.

Sastav tla omogućio je razvoj rudarstva. Nekad poznati „Ugljenokop Pregrada“ zapošljavao je veći broj radno sposobnoga stanovništva. Sedamdesetih godina ugljen je kao energent počeo gubiti svoj primat, pa ustupa mjesto modernijim energentima, te je rudnik prestao s radom 1975.godine.

Od povijesnoga i kulturnoga naslijeđa postoje značajni ostaci, ali i sačuvani i obnovljeni objekti svjetovne i sakralne arhitekture. Oni svjedoče o značaju ovoga kraja u prošlosti. Najpoznatiji su Kostel-grad (ruševina zidina građenih od isklesanih kamenih blokova), dvorci Gorica (kasnorenesansni kaštel izgrađen krajem 16.stoljeća, Dubrava i Bežanec (ugostiteljsko turistički objekt namjenjen elitnomu turizmu) te kurija Janka Leskovara.

U Pregradi je osnovana prva kemijsko farmaceutska tvrtka u jugoistočnoj Europi. Tvrtku je osnovao Adolf Alfons Thierry de Chateaueux, te je 1892. godine dobio dozvolu za rad ljekarne u Pregradi. Thierryev balzam iz Pregrade prodavao se diljem Europe.

Od sakralnih objekata područja Grada Pregrade, ali i čitavoga Hrvatskoga zagorja, najveća je crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije u Pregradi koja pobuđuje veliko zanimanje kao veličanstvena građevina neobična po obliku i veličini za župnu crkvu, pa je često nazivaju i „Zagorskom katedralom“.

KULTURNO-POVIJESNI OBJEKTI NASELJA GRADA PREGRADE SVJETOVNI SPOMENICI KULTURE:

- Kostel-grad-ruševina zidina građenih od isklesanih kamenih blokova, smješten sjeverno od Pregrade

- Thierry-eva apoteka, prva kemijsko-farmaceutska tvrtka u jugoistočnoj Europi

- Planinarski dom na Kunagori

4. Dvorci

a. dvorac Bežanec

b. dvorac Dubrava

c. dvorac Gorica

5. Župne kurije

a) Srednjevjekovna utvrda Kostelgrad

b) Kulturno-povjesna cjelina Pregrada

c) Zgrada stare gradske ljekarne

d) Rodna kuća Janka Leskovara

SAKRALNA KULTURNA BAŠTINA

6. Crkve

a) Crkva sv. Ane

b) Kompleks crkve Sv.Mirka (Emerika), stari župni dvor i kapela Trpećeg Isusa

c) Crkva sv. Donata

d) Crkva sv. Leonarda

e) Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije i župni dvor

f) Crkva sv. Mihaela

g) Crkva Pohođenja Blažene Djevice Marije

7. Kapele

a) Kapela sv Stjepana Kralja

b) Kapela Kristovog Raspeća

Iz navedenih podataka vidljivo je da grad Pregrada raspolaze s raznovrsnim mogućnostima korištenja prirodnoga i povijesno-kulturnoga naslijeđa u cilju razvoja povijesno-kulturnoga turizma („living history“).

4. Grad Pregrada u okviru prostornoga uređenja Krapinsko-Zagorske županije

Krapinsko-zagorska županija nalazi se u sjeverozapadnom dijelu Republike Hrvatske. Zasebna je geografska cjelina koja se pruža od vrhova Macelja i Ivančice na sjeveru do Medvednice na jugoistoku. Zapadna granica, ujedno i državna sa Republikom Slovenijom, je rijeka Sutla, a istočna granica je vododjelnica porječja Krapine.

Županija Krapinsko-zagorska graniči:

- na sjeveru sa Republikom Slovenijom i Varaždinskom županijom,

- na zapadu sa Republikom Slovenijom,

- na jugu sa Gradom Zagrebom i Zagrebačkom županijom,

- na istoku sa Zagrebačkom i Varaždinskom županijom.

Površinom je jedna od manjih županija (1229 km²) ali ima veliko demografsko značenje jer je gustoćom stanovnika od 108,13 stan./km² iznad republičkog prosjeka koji iznosi 75,71 stan./km². To te je, uz Međimursku i Varaždinsku županiju, najgušće naseljeno područje Republike Hrvatske. Uz iznimku Grada Zagreba veliko prometno značenje Županiji daje međunarodna trasa autoceste koja prolazi duž cijele Županije i predstavlja sastavni dio sjeverozapadnog ulaza/izlaza Republike Hrvatske prema Europi.

Osnovu organiziranja i uređivanja prostora te zaštite i unapređenja okoliša za područje Krapinsko-zagorske županije predstavlja Prostorni plan Krapinsko-zagorske županije koji je usvojen i donešen na Županijskoj skupštini 4. ožujka 2002. Odluka predstavničkog tijela o donošenju Plana objavljena je u Službenom glasniku Krapinsko-zagorske županije br. 4/02.

1. izmjene i dopune PPKZZ, izrađene kao ciljane izmjene prema Uputi za postupanje Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i gradnje, u cilju osiguranja uvjeta za gradnju samostojećih antenskih stupova elektroničke komunikacije, usvojene su na 5. sjednici županijske Skupštine 16. ožujka 2010. godine i objavljene u Službenom glasniku Krapinsko-zagorske županije 6/10.

Nastavno na opće i strateške ciljeve razvoja na razini Države, PPKZZ postavlja ciljeve prostornog razvoja problemskih prostornih cjelina: zaustavljanje negativnih demografskih kretanja; funkcionalno osposobljavanje infrastrukturnih mreža; vođenje politike naseljavanja

nerazvijenih i slabo naseljenih područja te kontrola rasta; velikih gradova; prilagođavanje gospodarstva uvjetima i osobitostima prostora; uspostava intervencijskih mjera za određeni oblik gospodarskih djelatnosti u područjima s ograničenjima u razvoju.

Grad Pregrada jedna je od trideset i dvije jedinice lokalne samouprave Krapinsko – zagorske županije, točnije, jedan od njenih sedam gradova; Donja Stubica, Klanjec, Krapina, Oroslavje, Zabok, Zlatar.

Površinom od 67,25 četvornih kilometara predstavlja 5,5 % ukupnoga područja Županije i površinom je jedna od najvećih administrativno – teritorijalnih jedinica u Županiji.

Samo je Grad Zlatar površinom veći od Grada Pregrade.

Grad Pregrada smješten je u sjeverozapadnomu brežuljkastomu dijelu Krapinsko – Zagorske županije.

Grad Pregrada je 1998. g. usvojio Prostorni plan uređenja (Grada) Pregrada (osnovni Plan). Izrađene su 3 Izmjene i dopune Plana, od kojih su zadnje, usvojene 2008. g.

Objave Odluka o donošenju nalaze se u “Službenom

glasniku Krapinsko-zagorske županije “, u brojevima: 1/98, 7/00, 12/06 i 13/08).

U siječnju 1997.g. Pregrada dobiva status Grada na temelju brojnosti funkcija koje nudi stanovništvo, na temelju djelatnosti koima se stanovništvo bavi i na temelju svoje povijesti.

Što se tiče razine detaljnije planske dokumentacije, za potrebe uređenja naselja ili dijelova naselja unutar prostora grada, od usvajanja Prostornog plana izrađen je i usvojen jedan provedbeni dokument prostornog uređenja:

- UPU naselja Pregrada (objavljen u Službenom glasniku KZZ, broj 13/08), obuhvata 491 ha, što je 7,32 % od površine Grada.

II. ANALIZA I OCJENA STANJA, PROVEDBE I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

I. Prostorna struktura korištenja i namjene površina Grada Pregrada

1.1. Struktura korištenja površina i zemljišta

Prema podacima iz Prostornog plana uređenja Grada Pregrada struktura postojeće namjene površina na području Grada Pregrada je sljedeća:

Tablica 1. Korištenje i namjena površina

Red. br.	Grad Pregrada	Oznaka	Ukupno ha	% površine	% od površine Grada
1.0.	ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA				
1.1.	Građevinska područja naselja ukupno		1025,60	100,00	15,25
	izgrađeni dio		615,36	60,00	
	neizgrađeni dio		410,24	40,00	
1.2.	Građevinska područja izdvojene namjene - K, I, T - ukupno	K, I, T	36,47	100,00	0,54
	Proizvodna namjena	I	33,87	92,87	
	Ugostiteljsko – turistička namjena	T	2,60	7,13	
	Građevinska područja izdvojene namjene - R, - ukupno	R	86,81	100,00	1,29
1.3.	Sportsko-rekreacijska namjena		86,81	100,00	
	Poljoprivredne površine ukupno	P	1796,35	100,00	26,71
1.4.	Šumske površine ukupno	Š	2069,30	100,00	30,77
1.5.	Ostale poljoprivredne i šumske površine ukupno	PŠ	1474,31	100,00	21,92
1.6.	Vodne površine ukupno	V	22,60	100,00	0,34
1.7.	Ostale površine ukupno		214,07	100,00	3,18
1.8.	- infrastrukturni sustavi, promet	IS	174,57	81,55	
	- groblja	G	4,30	2,01	
	- eksploatacija mineralnih sirovina	E	35,20	16,44	
	GRAD UKUPNO		6725,51		100,00

Izvor podataka: PPUG Pregrada – Izmjene i dopune 2008., Izvješće o stanju u prostoru Krapinsko-zagorske županije 2007. - 2010.

Kao što je vidljivo iz tablice 2., gotovo trećinu prostora Grada, odnosno 30,77% najveću površinu zauzimaju šumske površine.

Iz ovakve razlike u zastupljenosti prirodnih površina

u odnosu na antropogene, od kojih pak najveći udio ima stanovanje, pa tek onda proizvodna namjena i ugostiteljsko-turistički sadržaj, prilično je razvidan karakter života i način korištenja prostora Grada Pregrada.

Ostale poljoprivredne i šumske površine su planirane sa 21,92%, a poljoprivredne sa 26,51%.

Izgrađeni dio građevinskog područja naselja (610,36

ha) raniji 9,15%, a neizgrađeni dio (410,24 ha) 6,10% površine teritorija Grada.

2.1. Sustav središnjih naselja prema veličini i funkciji

U skladu s usmjerenjima i ciljevima razvoja naselja iz Strategije prostornog razvoja Hrvatske, Prostorni plan Krapinsko-zagorske županije utvrdio je mrežu središnjih naselja Županije.

Funkciju glavnog središnjeg naselja razmjerno (po površini) malog ali gusto (u odnosu na državni prosjek) naseljenog područja Grada ima naselje Pregrada kao međupćinsko i područno središte (sjedište Grada, područni državni i županijski uredi, visoka škola, srednja škola, osnovna škola, dječji vrtić, učenički dom, muzička škola, dom zdravlja, ljekarna, veterinarska stanica, DVD, muzej, knjižnica te otvoreni sportski objekti i igrališta).

Mrežom središnjih naselja Plan je uspostavio policentrični sustav. Jačanjem mreže lokalnih središta te orijentacijom naselja na razvoj gospodarskih djelatnosti,

turizma, sporta i rekreacije (koji se temelji na korištenju prirodnih resursa) te dobra prometna povezanost naselja osnovni su uvjeti za revitalizaciju ruralnih područja.

Na području Grada Pregrade nalazi se 26 naselja. Osnovnu mrežu razvoja čini područno središte Pregrada s devet lokalnih središta.

Mreža naselja podijeljenih prema funkciji, prikazanih na kartogramu 5. na području Grada, organizirana je na sljedeći način (tablica broj 3. Broj i udio naselja prema funkciji):

- Područno središte: Pregrada

- Lokalno središte: Bušin, Sopot, Vinagora, Stipernica, Gorjakovo, Cigrovec, Benkovo, Gornja Plemenščina, Kostel

- Ostala naselja su: Bregi Kostelski, Donja Plemenščina, Gabrovec, Klenice, Kostelsko, Mala Gora, Marinec, Martiša Ves, Pavlovec Pregradski, Svetojurski Vrh, Valentinovo, Velika Gora, Višnjevec, Vojsak, Vrhi Pregradski, Vrhi Vinagorski

Tablica 2. Broj i udio naselja prema funkciji

Naselja prema funkciji	Broj naselja	% (od ukupnog broja naselja)
Regionalno (srednje razvojno središte)	-	-
Područno središte	1	3,85
Lokalno središte	9	34,62
Ostala naselja	16	61,53

2.2. Sustav središnjih naselja prema tipu odnosno stupnju urbaniziranosti

Sustav središnjih naselja te njihov smještaj u prostoru predstavlja jednu od glavnih odrednica kvalitetnog prostornog uređenja i razvoja. Razvoj mreže naselja preduvjet je pravilne raspodjele stanovništva,

razvoja gospodarskih djelatnosti, društvenih funkcija, urbanizacije i drugih elemenata važnih za korištenje i namjenu prostora.

Prema tipu odnosno stupnju urbaniziranosti pojedinih naselja, na prostoru Grada Pregrada naselja su podijeljena u dvije kategorije i to:

Tablica 3. Tipovi naselja

URBANIZIRANA NASELJA	Pregrada
RURALNA NASELJA	Bušin, Sopot, Vinagora, Stipernica, Gorjakovo, Cigrovec, Benkovo, Gornja Plemenščina, Kostel, Bregi Kostelski, Donja Plemenščina, Gabrovec, Klenice, Kostelsko, Mala Gora, Marinec, Martiša Ves, Pavlovec Pregradski, Svetojurski Vrh, Valentinovo, Velika Gora, Višnjevec, Vojsak, Vrhi Pregradski i Vrhi Vinagorski

Sa stanovišta demografije, u tablici 4. dan je numerički prikaz rasporeda stanovnika prema tipovima naselja. Iz tako prikazanih podataka vidljivo je da gotovo 28% (27,72%) stanovnika živi u najvećem urbaniziranom naselju, ujedno i područnom središtu, dok većina stanovnika, njih 72,28%, živi u ruralnim naseljima.

Tablica 4. Broj i udio broja stanovnika prema tipu naselja

TIP NASELJA	NAZIV NASELJA	Broj stanovnika prema tipu naselja (broj stanovnika 2011. god.)	Udio broja stanovnika prema tipu naselja (% od ukupnog broja)
URBANIZIRANA NASELJA	Pregrada	1.828	27,72
	Ukupno	1.828	27,72
RURALNA NASELJA	Martiša Ves	19	0,29
	Vinagora	41	0,62
	Gabrovec	59	0,89

	Klenice	80	1,21
	Velika Gora	86	1,30
	Marinec	118	1,79
	Vrhi Vinagorski	124	1,88
	Kostel	137	2,08
	Donja Plemenščina	138	2,09
	Bušin	139	2,11
	Vojsak	157	2,38
	Valentinovo	163	2,47
	Svetojurski Vrh	166	2,52
	Mala Gora	169	2,56
	Stipernica	172	2,61
	Višnjevec	174	2,64
	Pavlovec Pregradski	229	3,47
	Kostelsko	244	3,70
	Bregi Kostelski	269	4,08
	Gornja Plemenščina	273	4,14
	Benkovo	326	4,94
	Sopot	330	5,00
	Gorjakovo	344	5,22
	Vrhi Pregradski	395	5,99
	Cigrovec	414	6,28
	Ukupno	4766	72,28
SVEUKUPNO:		6.594	100,00

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, konačni Popis stanovništva 2011. god.

3. Gospodarske djelatnosti

3.1. Struktura izdvojenih površina za razvoj izvan naselja (izdvojena građevinska područja izvan naselja)

Pregrada je i danas jako obrtničko središte uz uspješno gospodarstvo: Kostel promet, Kunateks, Niskogradnja, Okiroto, Staklorez-Burić i mnoga druga trgovačka društva i obrti.

Prostorne i prirodne vrijednosti omogućuju daljnji gospodarski razvoj Pregrade u proizvodnim i uslužnim djelatnostima, posebice u turizmu.

Pregrada ima prvu vinsku cestu u Hrvatskoj, planinarski dom na Kunagori, te veličanstvene sakralne objekte.

Na gospodarstvo se nadovezuje velika paleta raznovrsnih kulturnih događaja i udruga; kao npr. manifestacija "Branje grozdja", običaj "Kostelska pištola" i udruga "Složna kubura".

2007 g. u Pregradi je otvorena i poslovna zona koja će prema urbanističkom planu grada obuhvaćati sve veće proizvodne tvrtke.

Izdvojene površine za razvoj izvan naselja u smislu izdvojenih građevinskih područja izvan naselja su isključivo zone u kojima se ne može planirati stanovanje. To je određeno Zakonom o prostornom uređenju i gradnji. Na prostoru Grada Pregrada, planirane su zone:

- gospodarske - proizvodne namjene (I) 33,87 ha;
- gospodarske - ugostiteljsko-turističke (T) 2,60 ha;

- sportsko-rekreacijska namjena (R); 86,81 ha;
- eksploatacija mineralnih sirovina (E) 35,20 ha;
- groblja (G) 4,30 ha.

3.2. Sport i rekreacija

Sport i rekreacija mogu se ubrojiti u gospodarske djelatnosti. Prostorni Plan je utvrdio da zone mogu biti sastavni dio građevinskog područja naselja ili zone izdvojenog građevinskog područja izvan naselja. Građevinsko područje namijenjeno primarno za sadržaje sporta i rekreacije smješteno je između današnje prometnice Krapinske Toplice – Pregrada – Hum na Sutli na istoku/sjeveru i potoka Kosteljine na zapadu/jugu.

3.3. Poljoprivreda

Poljoprivredno zemljište, naročito vrijedno obradivo tlo, vrijedan je prirodni i gospodarski resurs koji je prije svega potrebno čuvati od prenamjene, a potom i aktivno koristiti. Budući poljoprivredno zemljište predstavlja proizvodni prostor, potrebno ga je racionalno koristiti i okruniti te unaprijediti njegovo korištenje.

Tablica 5. Struktura površina poljoprivrednog i ostalog zemljišta

Poljoprivredno zemljište		ha	% od ukupne površine	% od površine Grada
Korišteno poljoprivredno zemljište, ha	ukupno	1.796,35	65,17	26,71
	oranice i vrtovi	798,66	28,98	11,88
	povrtnjaci (na okućnici, korišteni za vlastite potrebe)	3,99	0,14	0,06
	livade	719,01	26,09	10,69
	pašnjaci	55,74	2,02	0,83
	voćnjaci	58,94	2,14	0,88
	vinogradi	159,97	5,80	2,38
	rasadnici i košaračka vrba i dr.	0,04	0,00	0,00
Ostalo poljoprivredno zemljište, ha	ukupno	959,94	34,83	14,27
	neobrađeno poljoprivredno zemljište	235,47	8,54	3,50
	šumsko zemljište	579,14	21,01	8,61
	ostalo zemljište	145,33	5,27	2,16
Ukupno, ha		2.756,29	100,00	40,98

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Popis poljoprivrede 2003.

Prema popisu poljoprivrede iz 2003. na prostoru Pregrada postoji 1.498 poljoprivrednih kućanstava.

3.4. Šumarstvo

Na prostoru Grada zastupljene su: šume gospodarske namjene i zaštitne šume kojima gospodare Hrvatske šume, te ostale šume i šumske površine u individualnom vlasništvu.

U nadležnosti gospodarske jedinice "Pregrada

Klanjec". Šume ove gospodarske jedinice ne tvore kompleks. To je jedna od najslabije arondiranih gospodarskih jedinica u Hrvatskoj. Na prostoru pravokutnika 30x20 km, odnosno površini od 60 000 ha nalazi se svega 541 ha državnih šuma, rasejpkanih na 80 manjih (0,2 ha) i većih (60 ha) šumskih predjela. Dva veća šumska kompleksa su Kuna Gori (odjeli 8, 8, 10) i na Velikoj Gori (odjeli 5,6,7) površine 251,65 ha (130,03 + 121,62 ha).

Tablica 6. Struktura šumskih površina kojim gospodare Hrvatske šume

	Ukupno (ha)	% površine	% od površine Grada
Šumske površine	1048,91	100,00	15,60
- gospodarske	451,59	43,05	6,71
- posebne	523,04	49,87	7,78
- zaštitne	74,28	7,08	1,10

Izvor podataka: Hrvatske Šume d.o.o.

Gospodarenjem šumama trebala bi se osigurati postojanost ekosustava i ostalih resursa vezanih uz šumu i šumsko zemljište, na način da se održava njihova biološka raznolikost, produktivnost, sposobnost obnavljanje i potencijal.

Racionalnim gospodarenjem prostorom mora se ograničiti smanjenje šumskih površina kao i zahvati kojima se narušavaju prirodni uvjeti u staništima.

Površina šuma privatnih šumoposjednika prema ŠGOP (stanje 2006. g.) iznosi 1880,45 ha.

3.4. Istraživanje i vađenje mineralnih sirovina

Na prostoru Grada postoji eksploatacijsko polje dolomitnog kamena "Pregrada 2". Kamenolom je smješten cca 1500 m sjeverno od ulaza u naselje Pregrada, na istočnim obroncima Kunagore.

Ukupne zalihe tehničko-građevinskog kamena iznose oko 4.5 milijuna kubičnih metara, a godišnje se preradi oko 350.000 m³ različitih kamenih frakcija za

potrebe izgradnje cesta, nasipa, za građevinske djelatnosti visokogradnje te za daljnju preradu u betonarama i sl.

4. Opremljenost prostora infrastrukturom

4.1. Prometna infrastruktura

4.1.1. Cestovni promet

Jedan od bitnih razvojnih činitelja je prometni položaj. Područjem Grada Pregrada prolaze uglavnom nerazvrstane prometnice i ulice za kretanje motornih vozila. Kategorizirane prometnice su ukupne duljine od svega 50,67 km.

U tabelarnom prikazu u tablici 7. dan je prikaz kategorija prometnica te njihovih ukupnih dužina na prostoru Grada Pregrada. Raspored prometnica je vidljiv na kartogramu 9.

Tablica 7. Iskaz cestovnih prometnica po kategoriji

Vrsta prometnica	Duljina (km)	% od ukupno
Državne ceste - Ukupno	14,39	28,40
Županijske ceste - Ukupno	31,06	61,30
Lokalne ceste - Ukupno	5,22	10,30
Sveukupno kategorizirane prometnice	50,67	100,00

Izvor podataka: Odluka o razvrstavanju javnih cesta NN 66/13, Hrvatske ceste.

Prometnice pobrojane u tablici 7. su asfaltirane prometnice. Podaci o njihovom stanju, stupnju njihova uređenja nisu poznati.

Podaci o izgrađenim biciklističkim stazama nisu poznati.

Popis razvrstanih prometnica na području Grada:

- D206: G.P. Hum na Sutli (gr. R. Slovenije) – Pregrada – Krapina (D1)
- D507: Valentinovo (D206) – Krapinske Toplice – Gubaševo (D205)
- Ž2093: Prišlin (D229) – Poredje – Desinić (Ž2151)
- Ž2096: Đurmanec (D207) – Podbrezovica – D. Plemenščina – Pregrada (D206)
- Ž2117: Sopot (Ž2151) – Marinec – Velika Hrvatska (Ž2248)
- Ž2118: D206 – Gorjakovo – Ž2117
- Ž2119: Ž2118 – Cigrovec – Mala Erpenja – Ž2155
- Ž2151: D229 – Desinić – Sopot – Pregrada (D206)
- L22007: Vinagora – Vrh Vinagorski (Ž2151)
- L22079: Valentinovo (D206) – Benkovo (D507)
- L22091: Klenice (Ž2096) – Bežanec (D206)

4.1.2. Poštanski promet

Unutar sustava poštanskog prometa obavljaju se sve vrste različitih poštanskih usluga (prijem i otprema novčanika, uputnica, telegrama, paketa, pisama i sl.). Sve ove poslove obavlja se preko dvije jedinice poštanske mreže, 49218 Pregrada i 49219 Vinagora. Obje ove jedinice kategorizirane su kao poštanski uredi s dostavnim područjem.

4.1.3. Javne elektroničke komunikacije

Elektroničke komunikacije u nepokretnoj mreži

U funkciji odvijanja javnog elektroničkog prometa na prostoru Grada Pregrada položeno je više uređaja za prijenos signala, a izgrađeno je jedno komutacijsko postrojenje u Pregradi.

Izgrađena elektronička komunikacijska mreža kapacitetom i kvalitetom uglavnom zadovoljava postojeću izgrađenost naselja sa stanovišta pružanja telekomunikacijskih usluga.

Najveći nedostatak u kvaliteti elektroničkog komunikacijskog prometa odnosi se na zračne samonosive kabele - pretplatnički instalacijski telekomunikacijski kabeli, koji služe za povezivanje korisnika na najbližu distribucijsku točku.

Postojeća elektronička komunikacijska mreža izgrađena je kabelima čije karakteristike nisu optimizirane s aspekta uvođenja novih xDLS tehnologija koje omogućuju nove širokopolasne usluge. Postojeći kabeli većim dijelom su položeni direktno u zemlju čime je održavanje otežano i uvjetovano naknadnim iskopima.

Niski stupanj izgrađenosti distribucijske elektroničke komunikacijske kabelaške kanalizacije na području Grada neće omogućiti povećanje kapaciteta elektroničke komunikacijske mreže i prijelaz na optički sustav prijenosa u pristupnoj mreži bez većih građevinskih zahvata u budućnosti.

Elektroničke komunikacije u pokretnoj mreži

Elektroničke komunikacije u pokretnoj mreži intenzivno se razvijaju u zadnjem desetljeću. Razina pokrivenosti prostora Grada je zadovoljavajuća. Postojeće bazne stanice su locirane na način da ne narušavaju uvjete korištenja i zaštite okoliša, te objekata kulturne baštine.

Sustav mreže razvijaju ovlaštene koncesionari na državnoj razini, uz uvjet osiguranja daljnjih razvoja mreže.

Na području Grada Pregrada do danas je izvedena jedna (1) bazna postaja, kao antenski prihvat na postojećem objektu u Pregradi.

4.2. Komunalna infrastruktura

Od komunalne infrastrukture energetskog sustava na prostoru Grada Pregrada postoji izgrađen:

- Elektroenergetski sustav

a. prijenosnog (dalekovod visokog napona) i

b. distributivnog karaktera (dalekovodi srednjeg napona i distributivna mreža opskrbe korisnika);

- Plinoopskrbni sustav

Od komunalne infrastrukture vodnogospodarskog sustava, na prostoru Grada Pregrada postoje izgrađeni:

- Vodoopskrbni sustav, te

- Sustav odvodnje otpadnih voda.

4.2.1. Elektroenergetski sustav

Od prijenosnih uređaja, na području Grada Pregrada postoje:

- U sjevernom dijelu grada položen je dalekovod 110 kV (TS Zabok – TS Straža)

- U zapadnom dijelu položen je dalekovod 35 kV, na čijoj trasi postoji trafostanica TS 35/10 kV (TS Pregrada). Ova TS napaja se iz rasklopnog postrojenja Tuhelj.

Sredjenaponska i niskonaponska mreža postoji u svim naseljima.

Na području Grada Pregrada u razdoblju 2009.-2012. godine izgrađene su dvije transformatorske stanice (TS) s odovarajućim sredjenaponskim (SN) priključnim vodovima i rekonstrukcijama niskonaponskih mreža (NNM). To su:

• TS 10(20)/0,4 kV PREGRADA DUBRAVA 1, s ugrađenim transformatorom instalirane snage 630 kVA i SN priključnim podzemnim vodom u dužini od 200m.

• TS 10(20)/0,4 Kv PREGRADA DUBRAVA 2, s ugrađenim transformatorom instalirane snage 400 kVA i SN podzemnim vodovima u dužini od 720 m.

• NNM nadzemne i podzemne izgrađeno je ili

rekonstruirano oko 11500 m.

4.2.2. Plinoopskrbni sustav

Na prostoru Grada Pregrade nalaze se distribucijski i opskrbeni plinovodi. Plinovodi su u nadležnosti tvrtke Humplin d.o.o.

Sveukupno je na području Grada izgrađeno nešto više 150 km plinoopskrbnih cjevovoda.

Prosječna potrošnja plina, u razdoblju od 2010. do 2012. iznosi 1.773.933 m³.

Tablica 8. Prikaz plinovoda prema vrsti, profilu i duljini

R.br.	Kategorija	Tlak	Profil	Duljina	Udio
		(bar)	(mm)	(km)	(%)
1	glavni	5	200	8,50	5,56
2	glavni	5	160	7,30	4,78
3	glavni	5	160	1,08	0,70
Ukupno glavni				16,88	11,04
4	distributivni	5	110	0,60	0,39
5	distributivni	5	90	13,22	8,65
6	distributivni	5	75	7,70	5,04
7	distributivni	5	63	31,05	20,31
8	distributivni	5	50	12,40	8,11
9	distributivni	5	40	9,30	6,08
10	distributivni	5	32	61,70	40,37
Ukupno distributivni				135,97	88,96
Sveukupno plinovodi				152,85	100,00

Izvor podataka: Humplin d.o.o.

4.2.3. Vodnogospodarski sustav

Vodoopskrbni sustav

Naselja na području Grada Pregrada opskrbljuju se pitkom vodom iz vlastitih izvorišta i vodosprema na području Grada.

Tablica 9. Pregled ispumpane pitke vode u protekle dvije godine

Godina	Zahvaćena voda (m ³)
	UKUPNO (m ³)
2011.	492.765
2012.	415.221
Prosjek	453.993

Izvor podataka: Niskogradnja d.o.o. Pregrada

Godišnja potrošnja vode po stanovniku iznosi 68,85 m³.

Ukupna duljina vodoopskrbnih cjevovoda na području Grada Pregrade je 182.150 m (182,15 km).

Vodoopskrbni sustav "Pregrada" temelji se na zahvatu vode iz starog zdenca „B1“ i novog zdenca „B2“ u Pregradi, te zdenca u Kostelu. Iz naprijed navedenih zdenaca, omogućena je opskrba s vodom svih potrošača na području grada Pregrade.

Vodoopskrbni sustav „Pregrada“ u zadnjih nekoliko godina intenzivno se širi, obzirom na činjenicu da je uspostava javne vodoopskrbe jedan od osnovnih preduvjeta za osiguranje primjerenog komunalnog standarda stanovištva, kao i daljeg razvoja.

Glavno izvorište vodoopskrbnog sustava "Pregrada" - crpilište "Pregrada" spojeno je novoizgrađenim

tlačnim cjevovodom PEHD DN 200 mm s vodospremom "Pregrada" kapaciteta V=100 m³, kota preljeva +261,0 m.n.m. (izgrađena 1972. godine), te s novoizgrađenom vodospremom "Premrli" kapaciteta V= 400 m³ (izgrađena 2006. godine).

U sklopu vodoopskrbnog sustava vodovoda "Pregrada" formirani su slijedeći vodoopskrbni podsustavi:

- vodoopskrbni podsustav "Pregrada (grad)",
- vodoopskrbni podsustav "Plemenščina",
- vodoopskrbni podsustav visoke zone "Pregrada Vrhi-Cigrovec-Gorjakovo",
- vodoopskrbni podsustav "Vrljanščica",
- vodoopskrbni podsustav "Sopot-Stipernica",
- budući vodoopskrbni podsustav "Vinagora"
- budući vodoopskrbni podsustav "Valentinovo-Svedruža-Štuparje (Petrovsko – zapad)",
- budući vodoopskrbni podsustav "Kostel-Kostelsko".

Obavljanje djelatnosti distribucije pitkom vodom, Grad Pregrada krajem 2013. godine povjerio je tvrtki VIOP d.o.o.

Odvodnja otpadnih voda

Krapinsko-zagorska županija ima nisku stopu priključenosti stanovništva na sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda. Problemi odvodnje otpadnih voda do sada su bili rješavani parcijalno i neorganizirano.

Grad Pregrada je 2008. godine povjerio tvrtki Niskogradnja d.o.o. obavljanje djelatnosti odvodnje otpadnih voda na svom području. Niskogradnja d.o.o. dobila je u studenom 2010. godine Vodopravnu dozvolu za ispuštanje otpadnih voda iz sustava javne odvodnje Grada Pregrade u potok Kosteljinu.

Pregrada je smještena u dolini potoka Kosteljine, omeđena obroncima Kunagore, Kostelskog gorja i gorja Vrhi Pregradski i zbog ove, nepovoljne morfologije terena priključenje objekata na kanalizacijsku mrežu je teško ostvarivo za naselja smještena u gorju.

Trenutno stanje u Pregradi glede odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda nije zadovoljavajuće. Kanalizacijski sustav funkcionira kao mješoviti s kontroliranim i nekontroliranim ispuštima u vodotok Kosteljina.

Postojeći sustav javne odvodnje u gradu Pregradi izveden je kao gravitacijska mješovita kanalizacija.

Trenutno nema nikakvog pročišćavanja otpadnih voda te se fekalne i druge otpadne vode ispuštaju direktno u Kosteljina. Jedan dio otpadnih voda, iz djelova grada sa sekundarnom kanalizacijskom mrežom spojenom na kolektor se putem privremenog ispusta na kraju kolektora ispušta u vodotok Kosteljina, dok se drugi dio otpadnih voda nekontrolirano ispušta u riječicu.

Postojeće stanje kanalizacijske mreže u Pregradi nije zadovoljavajuće, te je pored izgradnje uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, potrebno proširiti i dovršiti sekundarnu mrežu odvodnje otpadnih voda, izvesti prespoje sekundarne mreže odvodnje na kolektore, te dovesti sustav javne odvodnje otpadnih voda grada Pregrade do potpune funkcionalnosti.

4.3. Gospodarenje otpadom

Na području Grada Pregrade odvoz komunalnog otpada je prema Odluci o komunalnom redu Grada Pregrade, obvezan za sva domaćinstva, no odvoz tog otpada nije bio dosada moguć za određene dijelove zbog nepristupačnosti ili nedostupnosti za velike kamione; radi se prvenstveno o brdskim područjima ili područjima sa uskim nepristupačnim cestama na kojima takvi kamioni nisu mogli manevrirati ili prometovati, kao na primjer u Gornjoj Plemenščini- odvojak Vrhovski, Stipernica, dijelovi MO Cigrovec i Benkovo i mnogi drugi nepristupačni dijelovi. Za Grad Pregradu koncesionar za odvoz komunalnog otpada je Eko-flor Plus d.o.o. iz Oroslavja, koji na području Pregrade ima izdanih 980 kanti, a na području Grada Pregrade postoji nekih 1900 domaćinstava.

5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja

5.1. Zaštićeni dijelovi prirode i kulturna baština

Područje Grada Pregrada bogato je graditeljskim nasljeđem prošlosti i ljepotom prirodnog krajolika. Raznolikost pejzažnih formi, pitomih brežuljaka ispresijecanih potočnim dolinama Kosteljine, Sopotnice i Plemenščine te sitno, humano mjerilo, daju čitavom ovom prostoru izu-

zetne morfološke kvalitete. Čitav je ovaj kraj spomeničko područje zbog brojnosti i rasprostranjenosti arhitektonskih spomenika, okruženih prirodnim ili kultiviranim krajolikom. Postignut je sklad graditeljskih oblika i njegovog pejzažnog okruženja. Prirodni i oblikovani krajolik stapaju se u jedinstveni prostor, a sintagma o nedjeljivosti arhitektonske baštine od njene prirodne okoline, na ovom prostoru dobiva puno opravdanje.

Klasifikacija kulturne baštine prema važećem PPUG

• Gradska naselja:

Pregrada;

• Seoska i poluseoska naselja:

Kostel, Vinagora, Sopot, Martiša Ves

• Kultivirani krajolici i njihovi dijelovi:

etno zone (vinogradi), okoliš povijesnih građevina (kapela Sv. Leonarda na Pregradskim vrhima, kapela Sv. Donata u Pavlovcu, Sv. Ane u Plemenščini, Sv. Jurja na Svetojurskom Vrh, Trpećeg Isusa u Kostelu), kulturni krajolik (Kostelska dolin – nizanje dvoraca)

• Srednjovjekovne utvrde:

Kostel-grad

• Civilne građevine:

Dvorac Gorica, Dvorac Bežanec, Dvorac Dubrava, Kurija Janka Leskovara, Župna kurija u Pregradi, Župna kurija u Vinagori, Majur s gostionicom Kostelski Bregi, Majur Kostelsko br. 4 i 5, Mlin sa stambenom zgradom Pregrada-Kostel

• Sakralne građevine:

Župna crkva Uznesenja BI. Djev. Manje

Kapela Sv. Leonarda, Vrhi Pregradski

Kapela Sv. Mihovila, Sopot

Kapela Sv. Donata, Pavlovec Pregradski

Kapela Trpećeg Isusa, Kostel

Župna crkva Sv. Emerika, Kostel

Crkva Pohodjenja BI. Djevice Marije, Vinagora

Kapela Sv. Stjepana kralja, Bregi Kostelski

Kapela Sv. Ane, Gornja Plemenščina

Kapela Sv. Juna, Svetojurski Vrh

Kapela Kristovog raspeća, groblje u Pregradi

Poklonci i raspela

• Grobne građevine:

Gradsko groblje Pregrada

Od navedenih spomenika, Zakonom o zaštiti prirode (NN 80/13), zaštićen je:

• Spomenik parkovne arhitekture – Bežanec, park i drvored uz dvorac.

Tablica 10. Zaštićeni dijelovi prirode zaštićeni temeljem Zakona o zaštiti prirode

Kategorija	Naziv	Potkategorija	Vrsta zaštite	Godina proglašenja	Površina (ha)
Spomenik parkovne arhitekture	Bežanec	-	Trajna	1965.	3,21

Izvor podataka: DZZP, Ministarstvo zaštite prirode
5.2. NATURA 2000

Područje Grada je dio europske mreže područja očuvanja prirode i to:

• HR1000007 Hrvatsko zagorje

Popis ciljeva očuvanja i potrebnih mjera zaštite iz mreže Natura 2000 dan je u sljedećoj tablici:

Tablica 11. Natura 2000

Broj i naziv područja:	Hrvatsko zagorje
Šifra područja:	HR1000007
Ciljevi očuvanja:	Divlje svojte
	rusi svračak
	zlatovrana
Ciljevi očuvanja:	Stanišni tipovi
Natura šifra	NKS šifra
Smjernice za mjere zaštite za područja ekološke mreže:	
Ograničiti širenje područja pod intenzivnim poljodjelstvom	
Osigurati poticaje za tradicionalno poljodjelstvo i stočarstvo	
Gospodarenje šumama provoditi sukladno načelima certifikacije šuma	
Prilikom dovršnoga sijeka većih šumskih površina, gdje god je to moguće i prikladno, ostavljati manje neposječene površine	
U gospodarenju šumama očuvati u najvećoj mjeri šumske čistine (livade, pašnjaci i dr.) i šumske rubove	
U gospodarenju šumama izbjegavati uporabu kemijskih sredstava za zaštitu bilja i bioloških kontrolnih sredstava ('control agents'); ne koristiti genetski modificirane organizme	
U svim šumama osigurati stalan postotak zrelih, starih i suhih (stojećih i oborenih) stabala, osobito stabala s dupljama	

Izvor podataka: DZZP

5.5. Zaštita od potencijalnih prirodnih i drugih nesreća

ZAŠTITA ZRAKA ne predstavlja veliki problem jer nema znatnih industrijskih onečišćivača. Najveće probleme stvara kamenolom Kuna Gora

ZAŠTITA VODOTOKA.

Budući su potoci ugroženi otpadnim vodama iz naselja, osobito potok Kosteljina otpadnim vodama Pregrade, potrebno je u cilju zaštite vodotoka istražiti stupanj onečišćenja potoka i ovisno o tome poduzeti mjere za smanjenje, odnosno za sprječavanje onečišćenja uključujući i izgradnju kolektora i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda koji je planiran uz potok Kosteljinu; Istražiti režim voda i ovisno o rezultatima istraživanja poduzeti mjere zaštite; redovito čistiti korita i obale potoka od krutog i krupnog otpada.

ZAŠTITA TLA je nužna kako bi se u što većoj mjeri sačuvalo tlo za proizvodnju zdrave hrane, danas toliko aktualne u svijetu, a što je osobito interesantno za gospodarski i turistički razvoj općine i županije. Da bi se tlo, inače dobre kvalitete pogodno za vinograde i ostale poljodjelske kulture, zaštitilo od onečišćavanja odnosno da bi se onečišćenje smanjilo, predlaže se slijedeće:

- onemogućiti svaku bespravnu izgradnju, a osobito onu unutar poljodjelskih površina; smanjiti na najmanju moguću mjeru upotrebu agrotehničkih sredstava koja onečišćuju tlo (pesticide, umjetno gnojivo i si.);

- spriječiti divlje deponije otpadaka po poljodjelskim površinama;

- edukacijom i dobrim turističkim programima poticati proizvodnju zdrave hrane na tradicionalni način.

ZAŠTITA OD BUKE je nužna, osobito u naselju Pregrada jer su tamo izvori najjači. Neugodan izvor buka je tvornica OKI u južnom dijelu naselja Pregrada te promet automobilima. U cilju smanjenja buke predlaže se slijedeće:

- izgradnjom obilaznice naselja Pregrada eliminirati će se tranzitni promet središtem naselja, a time i buka automobila;

- u radnoj zoni onemogućiti proizvodnu djelatnost koja stvara preveliku buku.

5.6. dokumenti zaštite okoliša

U proteklom razdoblju za područje Krapinsko - zagorske županije izrađeni su slijedeći dokumenti zaštite okoliša:

- Plan gospodarenja otpadom u Krapinsko-zagorskoj županiji za razdoblje 2008. - 2015.

- Izvješće o stanju kakvoće zraka za područje Krapinsko - zagorske županije, Eko-monitoring, d.o.o. za kontrolu i zaštitu okoliša i inženjering, Varaždin, svibanj 2007.

- Strateška karta buke cestovnog prometa, autoceste Zagreb-Macelj

- Plan gospodarenja otpadom u Krapinsko-zagorskoj županiji za razdoblje 2008. - 2015.

Definira mjere provedbe Plana gospodarenja otpadom, mjere nadzora i praćenja gospodarenja otpadom, rokove za izvršenje mjera te izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu pojedinih mjera.

Izvješće o stanju kakvoće zraka za područje Krapinsko - zagorske županije, Eko-monitoring, d.o.o. za kontrolu i zaštitu okoliša i inženjering, Varaždin, svibanj 2007.

Analizirajući Katastar emisija u okoliš došlo se do zaključka da u Krapinsko - zagorskoj županiji nema većih djelatnosti koje bi svojom emisijom onečišćujućih tvari na malom prostoru izazivale veća onečišćenja zraka, veće uočavaju samo poneki točkasti izvori. Sukladno tome izdvojeni su izvori onečišćenja na području Županije u gradovima gdje su se obavljala mjerenja kakvoće zraka.

- Strateška karta buke cestovnog prometa, autoceste Zagreb-Macelj

- Područje izrade strateške karte buke obuhvaća cjelokupno područje Autoceste Zagreb – Macelj površine ≈

122,14 km², s ukupnim opsegom $\approx$ 126,66 km.

Ukupna dužina modeliranih cestovnih prometnica na promatranom području izrade strateške karte buke iznosi 238,1 km (uključujući duljinu svih osi voznih i pretjecanih traka autoceste kao i rampe i prilazne ceste čvorova).

6. Obvezni prostorni pokazatelji

6.1. Opći pokazatelji razvojnih kretanja

6.1.1. Demografska struktura

A. Razmještaj i struktura stanovništva

Tablica 12. Stanovništvo po naseljima

R.br.	Naziv naselja	Broj stanovnika	Broj stanovnika	Indeks kretanja broja stanovništva (2001-2011)	Prirodni prirast broja stanovništva (2001-2011)
		- Popis 2001.	- Popis 2011.		
1	Pregrada	1.654	1.828	1,11	174
2	Bušin	229	139	0,61	-90
3	Martiša Ves	19	19	1,00	0
4	Vinagora	62	41	0,66	-21
5	Gabrovec	74	59	0,80	-15
6	Klenice	109	80	0,73	-29
7	Velika Gora	125	86	0,69	-39
8	Marinec	157	118	0,75	-39
9	Vrhi Vinagorski	137	124	0,91	-13
10	Kostel	149	137	0,92	-12
11	Donja Plemenščina	125	138	1,10	13
12	Vojsak	161	157	0,98	-4
13	Valentinovo	169	163	0,96	-6
14	Svetojurski Vrh	214	166	0,78	-48
15	Mala Gora	200	169	0,85	-31
16	Stipernica	209	172	0,82	-37
17	Višnjevec	198	174	0,88	-24
18	Pavlovec Pregradski	228	229	1,00	1
19	Kostelsko	254	244	0,96	-10
20	Bregi Kostelski	337	269	0,80	-68
21	Gornja Plemenščina	316	273	0,86	-43
22	Benkovo	359	326	0,91	-33
23	Sopot	344	330	0,96	-14
24	Gorjakovo	391	344	0,88	-47
25	Vrhi Pregradski	412	395	0,96	-17
26	Cigrovec	533	414	0,78	-119
		7.165	6.594	0,92	-571

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011. god., Popis stanovništva 2001. god.

B. Razmještaj i struktura kućanstava

Tablica 13. Domaćinstva po naseljima

R.br.	Naziv Grada	Broj kućanstava	Broj kućanstava	Indeks kretanja broja kućanstava (2001-2011)	Prirodni prirast broja kućanstava (2001-2011)
		- Popis 2001.	- Popis 2011.		
1	Pregrada	2.172	2.061	0,95	-111

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011. god., Popis stanovništva 2001. god.

6.1.2. Socijalno-gospodarska struktura

Tablica 14. Ekonomski razvoj

Vrijednosti osnovnih pokazatelja					Vrijednosti standardiziranih pokazatelja u odnosu na nacionalni prosjek					Indeks razvijenosti i skupine		
Pro-sječni dohodak po glavi	Pro-sječni Izvorni prihodi po glavi	Pro-sječna stopa nezaposlenosti	Kretanje stanovništva	Udio obrazovnog stanovništva u stanovništvu 16-65 godina	Pro-sječni dohodak per capita	Pro-sječni izvorni prihodi per capita	Prosječna stopa nezaposlenosti	Kretanje stanovništva	Udio obrazovnog stanovništva u stanovništvu 16-65 godina	Indeks razvijenosti	Skupine	
2006.-2008.	2006.-2008.	2006.-2008.	2001.-1991.	2001.	2006.-2008.	2006.-2008.	2006.-2008.	2001.-1991.	2001.			
21.745	1.289	8,3%	97,3	42,9%	76,1%	36,1%	109,7%	104,1%	53,0%	80.93%	75-100%	III.

Izvor podataka: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

6.2. Struktura naselja i područja za razvoj izvan naselja

6.2.1. Obilježja sustava naselja

Tablica 15. Razmjешtaj, gustoća naselja i naseljenosti

R.br.	Naselje	Broj stanovnika	Površina	Gustoća naseljenosti	Gustoća naselja
		- Popis 2011.	km ²	st/km ²	naselja/km ²
1	Pregrada	1.828	4,29	425,63	
2	Bušin	139	2,09	66,51	
3	Martiša Ves	19	0,50	38,31	
4	Vinagora	41	0,76	54,02	
5	Gabrovec	59	1,25	47,16	
6	Klenice	80	0,69	115,69	
7	Velika Gora	86	2,55	33,79	
8	Marinec	118	2,13	55,41	
9	Vrhi Vinagorski	124	1,85	66,95	
10	Kostel	137	3,67	37,33	
11	Donja Plemenščina	138	1,90	72,54	
12	Vojsak	157	1,42	110,52	
13	Valentinovo	163	2,25	72,43	
14	Svetojurski Vrh	166	2,47	67,20	
15	Mala Gora	169	2,23	75,71	
16	Stipernica	172	3,25	52,98	
17	Višnjevec	174	1,68	103,69	
18	Pavlovec Pregradski	229	2,56	89,61	
19	Kostelsko	244	1,75	139,23	
20	Bregi Kostelski	269	3,46	77,66	
21	Gornja Plemenščina	273	3,05	89,39	
22	Benkovo	326	2,32	140,44	
23	Sopot	330	2,98	110,56	
24	Gorjakovo	344	5,03	68,38	
25	Vrhi Pregradski	395	4,00	98,66	
26	Cigrovec	414	7,11	58,24	

Ukupno (Grad)	6.594	67,25	98,05	0,387
---------------	-------	-------	-------	-------

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011. god.

6.2.2. Korištenje zemljišta u naseljima

Tablica 16. Površina naselja i građevinska područja

	Površina naselja	Broj stanovnika	Građevinska područja naselja			Udio GP u odnosu na površinu Grada	Udio izgrađenog GP u odnosu na površinu Grada	Udio neizgrađenog GP u odnosu na površinu Grada	Broj stanovnika / ukupna površina GP	Broj stanovnika / izgrađena površina GP
			Izgrađeni dio (ha)	Neizgrađeni dio (ha)	Ukupno GP (ha)					
	(ha)					(%)	(%)	(%)	st/ha	st/ha
Ukupno	6725,51	6594,00	615,36	410,24	1025,60	15,25	9,15	6,10	6,43	10,72

Izvor podataka: PPUG Pregrada – Izmjene i dopune 2008., Izvješće o stanju u prostoru Krapinsko-zagorske županije 2007. - 2010.

6.2.3. Izdvojena građevinska područja (izvan naselja)

Tablica 17. Izdvojena građevinska područja

Namjena	Površina	Udio pojedine namjene u odnosu na ukupno
	(ha)	
Proizvodna namjena	33,87	20,81
Komunalno-servisna	0,00	0,00
Ugostiteljsko – turistička namjena	2,60	1,60
Sportsko-rekreacijska namjena	86,81	53,33
Groblja	4,30	2,64
Eksploatacija mineralnih sirovina	35,20	21,62
Ukupno	162,78	100,00

Izvor podataka: PPUG Pregrada – Izmjene i dopune 2008., Izvješće o stanju u prostoru Krapinsko-zagorske županije 2007. - 2010.

6.3. Postojeća infrastrukturna opremljenost

6.3.1. Prometna infrastruktura

A. Cestovni promet

Tablica 18. Iskaz kategoriziranih cestovnih prometnica

		Državne	Županijske	Lokalne	Ukupno
Duljina	(km)	14,39	31,06	5,22	50,67
Udio u ukupnoj duljini	(%)	28,40	61,30	10,30	100,00
Cestovna gustoća	(km/km ²)	0,21	0,46	0,08	0,75

Izvor podataka: Odluka o razvrstavanju javnih cesta NN 66/13, Hrvatske ceste.

B. Elektroničke komunikacije

Na području Grada Pregrada postoji jedna bazna stanica, što na 100 stanovnika iznosi 0,015 baznih stanica.

6.3.2. Energetska infrastruktura

A. Opskrba električnom energijom

O elektroenergetskim vodovima, dostupni su podaci o naponskim razinama 10(20) kV, 35 kV i 110 kV.

Tablica 19. Duljine i udjeli elektroenergetskih vodova prema vrsti i naponskoj razini

Naponska razina voda	Duljina	Udio
(kV)	(km)	(%)
110	5,8	0,08
35	9,32	0,12
10(20)	61,09	0,80
Ukupno	76,21	1,00

Izvor podataka: HEP ODS, HEP OPS, Izvješće o stanju u prostoru Krapinsko-zagorske županije 2007. - 2010.

B. Opskrba plinom

Od plinovoda, na području Grada postoje samo opskrbeni plinovodi, od čega su glavni (duljinom od 16,88 km) zastupljeni sa 11,04 %, a distributivni (duljinom od 135,97 km) sa 88,96 %.

Potrošnja plina, u razdoblju od 2010. do 2013. iznosi prosječno 1.773.933 m³, a što iznosi 269,02 m³/stanovniku.

6.3.3. Opskrba vodom i odvodnja otpadnih voda

A. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom

Ukupna duljina svih cjevovoda vodoopskrbnog

sustava iznosi 182.150 m (182,15 km).

Tablica 20. Potrošnja pitke vode

Godina	Zahvaćena voda	Stanovnika	Potrošnja
	(m3)		(l/st)
2011.	492.765		74.729
2012.	415.221		62.970
Prosjeck	453.993	6.594	68.849

Izvor podataka: Niskogradnja d.o.o. Pregrada

Prosječna potrošnja pitke vode u protekle dvije godine iznosi 68.849 l/stanovniku.

B. Pročišćavanje otpadnih voda

Ukupna duljina kolektora sanitarne kanalizacije je 24,6 km.

Na području Grada, nema izgrađenih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

6.3.4. Gospodarenje otpadom

Na području Grada, ne postoje odlagališta otpada.

6.4. Korištenje i zaštita značajnih prostora

6.4.1. Korištenje prirodnih resursa

A. Poljoprivreda

Tablica 21. Zastupljenost poljoprivrednih površina

Poljoprivredno zemljište	ha	% od ukupne površine	% od površine Grada	površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku (ha/stanovnik)
Korišteno poljoprivredno zemljište, ha	ukupno	1.796,35	65,17	0,272
	oranice i vrtovi	798,66	28,98	0,121
	povrtnjaci (na okućnici, korišteni za vlastite potrebe)	3,99	0,14	0,001
	livade	719,01	26,09	0,109
	pašnjaci	55,74	2,02	0,008
	voćnjaci	58,94	2,14	0,009
	vinogradi	159,97	5,80	0,024
	rasadnici i košaračka vrba i dr.	0,04	0,00	0,000
Ostalo poljoprivredno zemljište, ha	ukupno	959,94	34,83	0,146
	neobrađeno poljoprivredno zemljište	235,47	8,54	0,036
	šumsko zemljište	579,14	21,01	0,088
	ostalo zemljište	145,33	5,27	0,022
Ukupno, ha	2.756,29	100,00	40,98	0,418

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Popis poljoprivrede 2003., Popis stanovništva 2011. god.

B. Šumarstvo

Tablica 22. Zastupljenost šumskih površina

	Površina (ha)	Udio šume (%)	Udio od površine Grada (%)	Površina po stanovniku (ha/st)
Hrvatske šume	1048,91	100,00	15,60	0,16
- gospodarske	451,59	43,05	6,71	0,07
- posebne	523,04	49,87	7,78	0,08
- zaštitne	74,28	7,08	1,10	0,01